

Pridiga nadškofa Rodeta ob 100-letnici rojstva dr. Tineta Debeljaka,

Škofija Loka, 25. 11. 2003

UVOD V MAŠO:

Spoštovani gospod župnik in sobratje duhovniki, spoštovani gospod predsednik državnega sveta, gospod župan in drugi predstavniki oblasti, dragi bratje in sestre!

Zbrani smo za posebno slovesnost, ko se bo na simboličen način profesor dr. Tine Debeljak vrnil v svojo rodno Škofjo Loko, na katero je bil tako zelo ponosen v svojem življenju in jo je vse življenje nosil z veliko ljubeznijo v srcu. Mislim, da je današnje dejanje, ko bomo odkrili njegov doprsni kip, dejanje pravičnosti. On to zasluži. Danes mu izkazujemo pravzaprav tisto čast, ki jo Škofja Loka dolguje svojemu eminentnemu sinu. Prepričan sem, da je tega vesel in da si je to morda v svojih najbolj drznih željah včasih tudi predstavljal, da bo prišel dan, ko se bo Škofja Loka spomnila svojega sina, ki je živel tako daleč od nje.

HOMILIJA:

Predragi bratje in sestre, predvsem dragi prijatelji dr. Tineta Debeljaka in njegovi sorodniki!

Ko smo brali berilo iz knjige preroka Jeremija, ki napoveduje vrnitev izvoljenega ljudstva iz Babilonskega eksila, smo vsi pomislili na pokojnega Tineta Debeljaka, ki je tako želel, da bi se vrnil v svoj rojstni kraj, v svojo Škofjo Loko. Gotovo bi mu besede, ki smo jih slišali, šle v dno srca: 'obrnil bom vašo usodo in vas bom zbral izmed vseh narodov in vseh krajev kamor sem vas izgnal in pripeljal vas bom nazaj v kraj, od koder sem vas odpeljal v izgnanstvo'. Danes se Tine Debeljak na neki način vrača v svojo Škofjo Loko. Ne samo zato, ker bo odslej na ogled njegov doprsni kip, ampak tudi zaradi tega, ker upamo, da se naseli v spominu in v srcu Škofjeločanov, kjer naj bo sprejet in priznan kot eden znamenitih sinov tega starodavnega mesta.

Tine Debeljak je prejel veliko talentov. In te talente, ki jih je prejel od Gospoda, je izkoristil in uporabil predvsem v dobro slovenske kulture. Ti talenti so obrodili obilen sad. Bil je izredno delaven človek. Kot mlad urednik literarne priloge dnevnika Slovenec je bil močno navzoč v slovenski javnosti. Bil je dober literarni kritik.

Ravno te dni berem življenjepis pisatelja Janez Jalna in vidim kako ga je Tine Debeljak, eden prvih, dobro ocenil in napovedal, da se v tem mladem duhovniku iz Rodin na Gorenjskem, razvija dober pisatelj in pripovednik.

Bil je tudi dober prevajalec. Slovensko književnost in slovensko javnost je seznanjal predvsem s poljsko literaturo. Po končanih študijih v Ljubljani je bil namreč nekaj časa v Krakovu na Poljskem, se naučil poljskega jezika in seznanjal slovensko javnost o literarnem dogajanju v tem slovanskem narodu. Seveda pa je potem, ko se je naselil v Argentini in ko se je seznanil s španskim jezikom in literaturo, prevajal tudi argentinske avtorje. Njegovo veliko delo je prevod argentinskega epa Martín Fierro:

"Aquí me pongo a cantar
Al compás de mi vigüela,
Que al hombre que lo desvela
Una pena extraordinaria
Como la ave solitaria
Con el cantar se consuela".

Tako se začne ta znameniti argentinski ep, ki ga je Tine Debeljak zgledno prevedel v slovenščino. In še marsikaj drugega. Kot pesnik se je uveljavil s svojo veliko pesnitvijo "Črna maša za pobite Slovence" in kasneje z drugimi pesniškimi zbirkami tja do leta '54 ali '55, dokler žena in otroci niso prišli v Argentino, ko je družina zopet zaživela skupno življenje. Od tistega trenutka naprej pa je njegov pesniški glas nekako utihnil. Se pravi, da človek poje predvsem iz nostalgije in iz občutka osamljenosti.

Tine Debeljak je bil - kot sem že omenil - zelo močno ukoreninjen v svoji zemlji. Neprestano je povelečeval Škofjo Loko in jo omenjal v svojih javnih nastopih. Bil je zelo ponosen na svoje rodno mesto.

Naj danes tega literarnega kritika, prevajalca in pesnika, Škofija Loka sprejme v svoje srce. Z njim sprejema tudi zglednega kristjana, dobrega družinskega očeta in plemenitega Slovenca. Človeka, ki je svoje talente uporabil v dobro Slovenske kulture. Kot takega ga danes proslavljamo in za takega se danes Bogu zahvaljujemo. Amen.

(avtorizirano: F.R., 01.12.2003)

(s. *Rezka Krajnik*)